

Viedeň, 4. septembra 2017

Automotive zatriasol rebríčkom Coface CEE Top 500 firiem

Coface CEE Top 500: Hoci najväčšou spoločnosťou sveta zostáva ropný a plynárenský gigant PKN Orlen z Poľska, ropný a plynárenský sektor po prvý raz stráca pozíciu jednotky a ustupuje automobilovému. Volkswagen Slovakia je dokonca už v TOP päťke firiem podľa obratu.

- Rok 2016 - rozporuplný rok pre strednú a východnú Európu: trh práce vzrástol, kým obrat a čistý zisk najväčších spoločností sa znížili o -0,6 %, resp. -3,1 %.
- TOP 500 najvyšších spoločností v strednej a východnej Európe zvýšilo počet pracovníkov, čo v roku 2016 prispelo k nižšej miere nezamestnanosti v regióne.
- Poľsko s medziročným nárastom obratu + 3,3 % je stále najväčším hráčom, po ňom nasleduje Maďarsko (medziročný pokles -11,5 % v obrate firiem) a Česká republika (-2,2 % pokles obratu firiem).
- Sektory: obrat firiem v automobilovom priemysle vzrástol o + 8,6 %, kým obrat firiem z odvetvia ropy a zemného plynu klesol o -5,6 %.

Najväčšou spoločnosťou strednej a východnej Európy podľa obratu zostáva poľský ťažobný a rafinérsky gigant PKN Orlen, s obratom za rok 2016 viac ako 18,03 mld. eur (medziročný pokles o 9,9 %). Spoločnostiam z ropného a plynárenského sektora sa však za vlaňajšok už nepodarilo udržať pre sektor post najväčšieho hráča podľa obratu a po prvý raz ho získal automobilový sektor. Vyplýva to z najnovšieho rebríčka Coface CEE TOP 500, v ktorom spoločnosť porovnáva obrat najväčších firiem v regióne strednej a východnej Európy za rok 2016, pričom si všíma aj ich zisk, počet pracovníkov či sektor, v ktorom pôsobia. Porovnáva firmy z krajín regiónu – Poľsko, Maďarsko, Česko, Rumunsko, Slovensko, Bulharsko, Litva, Slovinsko, Chorvátsko, Srbsko, Estónsko a Lotyšsko. Z rebríčka sú vylúčené spoločnosti z finančného sektora a tie, ktoré neposkytli údaje.

Slovenská automobilka Volkswagen Slovakia sa dokonca vďaka medziročnému nárastu obratu dostala už na 5. priečku Coface CEE TOP 500 s obratom takmer 7,6 mld. eur. Nadnárodná spoločnosť Coface, globálny líder v poisťovaní pohľadávok firiem a manažovaní ich kreditného rizika prináša rebríček už po deviaty raz. Ako z neho ďalej vyplýva, top 500 spoločností v strednej a východnej Európe dosiahlo v roku 2016 obrat vo výške 580 miliárd eur. Hoci ide o pokles obratu aj čistého zisku, najväčšie firmy regiónu výrazne zvýšili počet pracovníkov.

TOP 500 hráčom klesol obrat

Ešte v roku 2015 vzrástol obrat najväčších firiem v regióne SVE o 3,5 %, čo bolo najviac od začiatku krízy, vlni medziročne rast obratu klesol na 2,9 %. Ekonomiky profitovali z priaznivej situácie na trhu práce, ktorá sa prejavila aj poklesom miery nezamestnanosti a rastom miezd. „Zlepšené makroekonomické prostredie malo pozitívny vplyv na podnikanie, pričom platobná neschopnosť firiem klesla v roku 2016 o 6 %, kým v roku 2015 o 14 %,“ vysvetľuje Katarzyna Kompowska, generálna riaditeľka spoločnosti Coface pre strednú a východnú Európu. Ako dodáva, trh práce sa v jednotlivých krajinách naďalej zlepšoval. „V regióne zaznamenali krajiny historicky najnižšiu úroveň nezamestnanosti, čo vidieť najmä v prípade Českej republiky, kde

nezamestnanosť dosiahla 4 %. Rastúce mzdy a nízka inflácia spolu s rastúcou spotrebiteľskou náladou spôsobili, že spotreba domácností je hlavnou hybnou silou ekonomickej expanzie, ktorá mala pozitívny vplyv na niektoré sektory v strednej a východnej Európe,“ podotýka Kompowska.

Top 500 firiem prispelo k zníženiu nezamestnanosti

Top 500 spoločností dosiahlo za rok 2016 obrat vo výške 580 miliárd eur, čo je medziročne mierny pokles o 0,6 %. Rovnako firmy zaznamenali aj pokles čistého zisku, dokonca až o -3,1 % na 26,3 miliardy eur. Na rozdiel od poklesu obratu a čistého zisku však miera zamestnanosti vzrástla. Podľa rebríčka Coface Top 500 spoločností v strednej a východnej Európe zamestnávalo vlani až 4,5 % celkovej pracovnej sily v regióne, čo výrazne posilnilo ich pracovnú silu o + 3,9 % na 2,24 milióna ľudí. Tento vývoj sa prejavil v klesajúcom mierach nezamestnanosti v regióne. V podstate v desiatich krajinách regiónu miera nezamestnanosti klesla o viac ako 10 %, napríklad v Maďarsku až o -25,0 % na terajšiu úroveň 5,1 %, prípadne Česká republika o -21,6 % na terajšiu úroveň 4,0 %. Vo väčšine krajín strednej a východnej Európy je miera nezamestnanosti v súčasnosti ešte nižšia ako v krajinách západnej Európy. Jedinou krajinou, ktorá zaznamenala vyššie údaje o nezamestnanosti ako pred rokom, je Estónsko s medziročným nárastom + 9,7 %, pri súčasnej miere nezamestnanosti 6,8 %.

Rôznorodý vývoj v sektoroch: automobilky idú hore, ropa a plyn dole

Analýza Coface podľa sektorov ukázala meniaci sa trh. Firmy z tradičných odvetví poklesli v rebríčku a do popredia sa dostávajú nové. Hoci celkový obrat firiem TOP 500 klesol o 0,6 %, až deväť z 13 odvetví zvýšilo svoj obrat v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Pokles obratu zaznamenali sektory: ropa a plyn (-5,4 %), energetika (-7,3 %), mechanické a presné strojárstvo (-59,1 %) a kovospracujúci sektor (-6,4 %). Ich straty v príjmoch boli príliš veľké, aby ich kompenzovali pozitívne výsledky ostatných sektorov.

Pokles v sektore ropy a zemného plynu, ktorý dominoval rebríčku, pokračuje už niekoľko rokov po sebe. Za rok 2016 tak sektor zastupovalo v Coface CEE TOP 500 len 92 spoločností (18,4 %), kým ešte v roku 2015 to bolo 111 (22,2 %). Odvetviu klesol obrat najmä kvôli zložitému globálnemu komoditnému trhu. V dôsledku toho si viac ako 50 % z 92 firiem z tohto odvetvia neudržalo miesto v rebríčku.

Automobilový a dopravný sektor prevzali v rebríčku vedúcu pozíciu, keď obrat firiem dosiahol 128 miliárd eur. V EÚ sa registrácia nových osobných automobilov zvýšila takmer o 7 %. Tento vyšší dopyt mal pozitívny vplyv na výrobcov automobilov, ktorí sa nachádzajú hlavne v strednej a východnej Európe. Výrobcovia automobilov a výrobcovia komponentov a náhradných dielov v regióne tiež zvýšili svoje výrobné kapacity pre vývoz do západnej Európy, ich hlavný exportný cieľ. V roku 2016 pracovalo v tejto oblasti viac ako 20 % všetkých TOP 500 spoločností v strednej a východnej Európe (102 spoločností), zatiaľ čo v roku 2015 to bolo len 17 %. Výnosy firmám vzrástli o 8,6 % a čistý zisk o 6,8 %. Tento výsledok je spôsobený priaznivým ekonomickým prostredím a rastúcim dopytom.

Automotive sa darí

Kým ropnému a plynárenskému sektoru sa vlani veľmi nedarilo, do top desiatky sa dostalo hneď niekoľko automobiliek. Česká Škoda dokonca poskočila s obratom takmer 12,9 mld. eur zo 4. na 2. miesto, Volkswagen Slovensko dokonca z 9. priečky na 5., Audi Hungaria si polepšilo o miesto a obsadilo 6. priečku a desiatku uzatvára ďalší slovenský zástupca, KIA Motors Slovakia, ktorý si si medziročne polepšil o dve priečky (z 12. na 10. miesto).

Poľsko vedie

Poľsko má najväčší počet, až 168 firiem zastúpených v Coface CEE TOP 500, ktoré spolu dosiahli za vlaňajšok obrat takmer 223,3 mld. eur. Dokonca je domovom aj pre väčšinu z desiatich najväčších spoločností vrátane čísla 1 – PKN Orlen. Do top 10 sa dostali aj ďalšie tri poľské spoločnosti: predajca Jeronimo Martins poskočil na štvrté miesto vďaka nárastu obratu + 11,0 %, štátom kontrolovaná ropná a plynárenská spoločnosť PGNiG dosiahla 7. Miesto a umiestnila sa tak pred štátnou energetickou spoločnosťou PGE (8. miesto). Hoci firmám klesol medziročne obrat, všetkým zároveň rástol zisk. Slovensko je piate v regióne podľa počtu zástupcov v rebríčku - 41 firiem dosiahlo za vlaňajšok obrat 49,7 mld. eur.

Skokani a prepadáky

V rebríčku Coface CEE Top 500 je 69 nováčikov (13,8 %), prípadne firiem, ktoré sa opätovne umiestnili po najmenej jednom roku pauzy. Kým 203 firiem alebo 40,6 % si polepšilo v rebríčku, 217 (43,4 %) si postavenie medziročne pohoršilo.

Najväčším skokanom rebríčka je za vlaňajšok maďarská plynárenská spoločnosť Fővárosi Gázművek Zrt. Vďaka obrovskému nárastu obratu (+ 76 %) poskočila o 159 pozícií a v roku 2016 sa umiestnila na 164. mieste. Dôvodom je, že z rozhodnutia vlády sa štátna Fővárosi Gázművek Zrt. stala jediným poskytovateľom dodávok komoditného plynu pre všetky domácnosti a prevzala retailových klientov E.ON a TIGÁZ.

Naopak zoznam tých, ktorým sa vlani nedarilo, vedie OMV Slovensko. Spoločnosť sa prepadla o 189 miest a skončila na 485. priečke. Obdobne stratili svoje pozície aj ďalšie spoločnosti z energetického sektora. Napríklad poľská spoločnosť PKP Energetyka SA (-147 miest), Bulgargaz JSC (-118), ako aj české spoločnosti EP Energy Trading (-118) a Pražská plynárenská, a.s. (-115). Dôvodom je pretrvávajúca ťažká situácia v odvetví. Podniky E.ON (-123) a Panrusgáz (-104) doplatili aj na spomínané rozhodnutie maďarskej vlády, v dôsledku čoho stratili milióny klientov.

Výhľad na roky 2017 a 2018 pre región SVE: Veľmi dobrý

Očakáva sa, že hospodársky rast v strednej a východnej Európe sa po minuloročnom spomalení zotaví. „Coface predpovedá, že priemerná miera rastu HDP v strednej a východnej Európe sa zvýši na 3,4 % v roku 2017 a na 3,3 % v roku 2018. Oba roky budú podporované stabilným rastom súkromnej spotreby vďaka pokračujúcemu zlepšeniu na trhu práce. Domácnosti už registrujú nárast cien, čo svedčí o zvrátení deflačného obdobia, ktoré mnohé ekonomiky regiónu zaznamenali v predchádzajúcich štvrtrokoch,“ konštatuje Grzegorz Siewiewicz, regionálny ekonóm Coface pre strednú a východnú Európu.

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

Slávka Boldocká - 0918805510, slavka@mediamedia.sk

O spoločnosti Coface

Skupina Coface, popredný svetový hráč v poistení pohľadávok, ponúka spoločnostiam po celom svete globálne riešenia pre riadenie rizík pohľadávok a platobnej neschopnosti klientov tak na domácom trhu, ako aj pri exporte. V roku 2016 skupina s jej 4 300 expertmi dosiahla konsolidovaný obrat na 1,411 miliardy eur. V súčasnosti pôsobí priamo alebo nepriamo v 100 krajinách, zabezpečuje transakcie 50 tisíc spoločností v 200 krajinách sveta. Každý štvrtrok Coface publikuje svoje hodnotenie rizík 160 krajín sveta, ktoré je založené na jedinečných znalostiach platobnej morálky v krajinách a odborných znalostiach 660 underwriterov a kreditných analytikov. Na Slovensku pôsobí Coface Slovensko od roku 1993.

www.coface.com

Coface SA je kótovaná na Euronext Paris – Compartment B
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA